

Uchwała nr XXXVII/204/2010
Rady Gminy Latowicz
z dnia 25 października 2010 roku
w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wielgolas
na lata 2010 – 2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220) Rada Gminy Latowicz postanawia co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Wielgolas na lata 2010-2017 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jan Domański

Załącznik do
Uchwały Nr XXXVII/204/2010
Rady Gminy Latowicz
z dnia 25 października 2010 roku

***PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
WIELGOLAS
NA LATA 2010-2017***

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
1. Położenie geògraficzno-administracyjne	4
2. Rys historyczny	4
3. Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb kulturalno- społecznych mieszkańców.....	6
II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	7
1. Środowisko przyrodnicze	7
2. Środowisko kulturowe i historyczne	8
3. Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)	9
4. Gospodarka.....	9
5. Rolnictwo	11
6. Infrastruktura techniczna.....	11
7. Infrastruktura społeczna.....	13
III. PODSUMOWANIE ANALIZY ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI I ICH ZNACZENIE	14
IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	15
V. PLANOWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ	17
1. Wizja rozwoju miejscowości	17
2. Opis planowanych przedsięwzięć	19
3. Szacunkowy koszt oraz harmonogram planowanych przedsięwzięć	20
4. Monitorowanie i wdrożenie planu.....	21
Podsumowanie	21

WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy ubieganiu się o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonany dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. Położenie geograficzno-administracyjne

Miejscowość Wielgolas położona jest w południowo-wschodniej części Mazowsza, na pograniczu dwóch regionów geograficznych: Kotliny Warszawskiej na zachodzie i Wysoczyzny Siedleckiej na wschodzie w odległości 21 km od Mińska Mazowieckiego, 51 km od Siedlec i 64 km od Warszawy.

Pod względem administracyjnym Wielgolas leży w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego, powiecie mińskim, gminie Latowicz.

2. Rys historyczny

Wielgolas to prastara miejscowość, którą wzmiankowano po raz pierwszy w 1519r., jako jedną z wiosek należących do parafii Latowicz. Oddalona o 6 km na zachód od Latowicza, stanowiła wraz z istniejącym tu wówczas folwarkiem i dworem ośrodek dóbr potężnego klucza ziem, do którego należały wsie: Transbór, Chyżyny, Kamionka, Borówek oraz młyny: Ptaki i Świderszczyzna. Miejscowość położona była w prawobrzeżnej części Ziemi Czerskiej - jednostki administracyjnej, będącej odpowiednikiem późniejszych powiatów, tylko znacznie od nich większej. Pierwsze wzmianki w dokumentach źródłowych wskazują, że Wielgolas był ściśle związany z Latowiczem, należał bowiem do starostwa i parafii latowickiej. Wieś wymieniano w lustracjach, spisach poborowych i spisach ludności, jako pierwszą w starostwie i parafii latowickiej. Dogodne położenie przy Trakcie Włodawskim i niedaleka odległość od miast: Latowicza, Siennicy, Parysewa i Kuflewa, które były ośrodkami handlowymi i miejscami zbytu dla produkcji gospodarczej sprawiły, że miejscowość mogła się szybko rozwijać. Mieszkańcy Wielgolasu byli od najdawniejszych czasów ściśle związani z sąsiednimi wioskami. Związek ten wyrażał się we wspólnym udziale mieszkańców tych terenów w wydarzeniach takich jak powstania narodowe, wspólne wystąpienie w 1861r. przeciwko tyranii właścicieli ziemskich, założenie szkoły czy wreszcie działaniach partyzanckich podczas okupacji niemieckiej. Do dzisiaj ten ścisły związek widoczny jest nie tylko w postaci zakorzenionej od wieków świadomości o jedności ale również występowania tych samych nazwisk rodzin zamieszkujących sąsiednie osady.

Dzieje osadnictwa na terenie Wielgolasu i sąsiednich wiosek sięgają czasów przedhistorycznych. Znajduje się tu stanowisko grobów kloszowych. Odnaleziono tu ponadto 20 fragmentów naczyń glinianych, z epoki brązu (kultura trzciniecka). W centrum osady, 200 m od szosy na zalesionej wydmie odnaleziono krzemienne okrzeski i fragmenty ceramiki pochodzące z neolitu, a wskazujące na istnienie tu osady i pracowni krzemiennej lub cmentarzyska.

W XVIII wieku, kiedy starostwo latowickie znajdowało się w rękach rodziny Czartoryskich w Wielgolesie istniał pałac, który został w latach 1790-1791 wyremontowany. Naprawiono wówczas fundamenty, ułożono podłogi, poprawiono dach, odnowiono drzwi i okna. Dobra dworskie wraz z przyległościami w XIX wieku zmieniały kilkakrotnie właściciela. Kupił je w 1837r. od Skarbu Królestwa Polskiego Jerzy Fanshave, generał lejtnant wojsk cesarsko-rosyjskich. Od 1859r. należały do jego syna Jerzego, od 1862r. do Jana Ordegi, od 1870r. do Jana Kadowa, od 1877r. do Jana Golcza, od 1888r. do Władysława Golcza, a w 1904r. zakupił je Bogdan Wyleżyński. W posiadaniu rodziny Wyleżyńskich dobra dworskie pozostawały do lipca 1944r.

Po wyzwoleniu spod okupacji niemieckiej, na mocy dekretu z dn. 6.IX.1944r. majątek Wyleżyńskich został rozparcelowany. Ziemię folwarczną otrzymali bezrolni, małorolni gospodarze Wielgolasu i okolic. B. Wyleżyński jeszcze w 1944r. został wywieziony przez swoich pracowników w okolice Otwocka, a po wojnie osiedlił się na stałe w Warszawie.

Podczas II wojny światowej na terenie Wielgolasu i sąsiednich miejscowości rozwinięta była działalność partyzancka. Wielgolas i okoliczne miejscowości wchodziły w skład III ośrodka AK, obwodu "*Kamień-Mewa*" Mińska Mazowieckiego. Żołnierze AK z terenu Wielgolasu i okolic brali udział w akcjach dywersyjnych skierowanych przeciwko Niemcom m.in.: atakach na żandarmerie w Kuflewie i Kołbieli (1943r.), potyczce z Niemcami na szosie między Wielgolasem, a Budami Wielgoleskimi. W styczniu 1944r. wysadzono pociąg w okolicy Mrozów, a w lutym 1944r. podjęto próbę odbicia więźniów przetrzymywanych w szkole w Latowiczu, którą Niemcy zamienili w fortecę. W czerwcu 1944r. miała miejsce akcja na niemiecki pociąg z bronią na trasie Zabiezki-Celestynów. W lipcu żołnierze AK przystąpili do akcji Burza, w ramach której wyzwolono Mińsk Mazowiecki.

3. Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb kulturalno-społecznych mieszkańców.

Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne jest teren zlokalizowany u zbiegu drogi powiatowej nr 2239W oraz drogi gminnej. Znajdują się tu najważniejsze instytucje społeczne i publiczne działające na terenie Wielgolasu: Zespół Szkół, punkty usługowo-handlowe, zabytkowy pałac. Z uwagi na lokalizację na tym obszarze najważniejszych dla życia społeczno - kulturalnego instytucji pełni on funkcję centrum wsi. Brak jednak w tym miejscu wielofunkcyjnej przestrzeni gdzie mieszkańcy mogli by się spotykać i organizować imprezy kulturalne integrujące społeczność lokalną co zdecydowanie obniża atrakcyjność obszaru dla mieszkańców jak i dla przyjezdnych. Dlatego też istnieje potrzeba zagospodarowania i uporządkowania tego terenu, modernizacji istniejących obiektów oraz budowa nowych. Ze względu na położenie terenu przy drogach niezbędna jest poprawa układu komunikacyjnego w tym obszarze w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

1. Środowisko przyrodnicze

Rzeźba terenu

Miejscowość Wielgolas położona jest na Nizinie Mazowieckiej, na skraju obniżenia węgrowskiego, które ogranicza od wschodu Wysoczyzna Siedlecka, od zachodu zaś Wysoczyzna Kałuszyńska. Obszar jest w większości równinny, płaski, miejscami lekko falisty. Do płynącej ze wschodu na zachód rzeki Świder, wpadają liczne bezimienne strugi. Nachylenie terenu nie przekracza 7°. Rzeźba terenu jest słabo zróżnicowana. Wysokość bezwzględna waha się od 128 do 165 m npm. Występują tu wydmy, ozy i moreny. W podłożu występują skały krystaliczne, na których zalegają paleozoiczne i mezozoiczne osady morskie oraz trzeciorzędowe utwory lądowe i osady zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego. Gliny zwałowe przykryte są przeważnie piaskami i żwirami.

Klimat

Wielgolas znajduje się na pograniczu dwóch dzielnic klimatycznych: środkowej i podlaskiej. Charakterystyczne wskaźniki klimatyczne przedstawiają się następująco: średnia temperatura roczna – 7,1⁰C, średni roczny opad - 583mm, średnia roczna prędkość wiatru to 30m/s. Średnio w ciągu roku jest około 120 dni przymrozkowych, 50 dni mroźnych, 25 dni bardzo mroźnych i 35 dni gorących. Okres bezprzymrozkowy waha się od 150 do 170 dni, a okres wegetacyjny około 200-210 dni.

Gleby

Na obszarze Wielgolasu przeważają gleby klas III i IV. Gleby są przeważnie mało zróżnicowane, są to: gleby pseudobielicowe, czarne ziemie, mady i gleby brunatne wyługowane.

Zestawienie gruntów w Wielgolesie wg. klas gleb			
III	IV	V	VI
276,02ha	423,256ha	171,54ha	40,72ha
Razem: 911,536			

Dane Urzędu Gminy (stan na 31.12.2009 r.)

2. Środowisko kulturowe i historyczne

Zabytkiem, będącym świadkiem wielu wydarzeń z historii Wielgolasu jest pochodzący z XIXw. pałac, wzniesiony w stylu neorenesansowym. Jest on murowany, otynkowany, boniowany na narożach, częściowo parterowy, a częściowo piętrowy i podpiwniczony. Wzniesiony został na planie wydłużonego prostokąta z trójosiową częścią piętrową od wschodu, wysuniętą ryzalitowo od frontu i od ogrodu, w którą częściowo wtopiona została trójkondygnacyjowa czworoboczna wieża. Układ zewnętrzny jest nieco nieregularny, od frontu, nie na osi położony jest portyk złożony z dwóch par kolumnienek toskańskich, drugi podobny portyk ulokowano na tarasie od zachodu. Układ pomieszczeń we wnętrzu pomimo przekształceń pozostaje dwutraktowy. W części frontowej zachował się hol, na prawo od niego mieścił się pokój stołowy, a na lewo gabinet i kancelaria. W części ogrodowej na wprost holu mieścił się salonik z wyjściem na taras, na prawo od niego salon, a na końcu pokój biblioteczny. Na piętrze w części ogrodowej mieścił się pokój gościnny, dalej na piętrze sypialnia i pokoje dziecięce, wnętrza pałacu nie miały dekoracji malarskiej i sztukatorskiej. Po remoncie przeprowadzonym w latach 1914-1918 pomieszczenia umeblowano meblami empировymi i biedermeierowskimi, a w jadalni znajdował się komplet mebli gdańskich. Suteryny pod pałacem były wykorzystywane na kuchnię, pokój dla służby, pralnię i magiel, a w wieży mieścił się zbiornik na wodę. Pałac był skanalizowany. Dachy na budynku były czterospadowe, kryte blachą, a na wieżę założony był czterospadowy blaszany hełm.

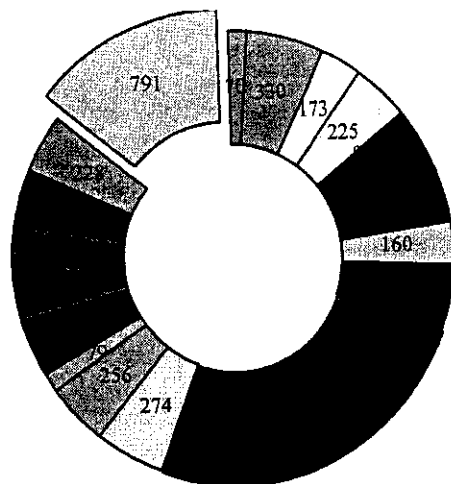
Przy wjeździe do pałacu, od strony północnej usytuowane są czworaki. Dwa z nich to budynki murowane i jeden drewniany. Wszystkie parterowe, wzniesione na planie wydłużonego prostokąta, jeden z murowanych nakryty dachem dwuspadowym, drugi murowany i drewniany – nakryte dachami naczółkowymi.

Przy pałacu rozciąga się park datowany na 2 poł. XIX wieku. Położony na terenie dość gwałtownie wznoszącym się w kierunku północno-wschodnim. U podnóża wzniesienia przepływa strumyk, przy którym znajduje się staw, będący jednym z elementów kompozycyjnych zespołu.

3. Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)

Gmina Latowicz liczy 5561 mieszkańców (wg stanu na 31.12.2009r.) co stanowi ok. 4% mieszkańców powiatu mińskiego. Gęstość zaludnienia tego terenu wynosi 49 osób na 1 km².

Miejscowość Wielgolas zamieszkuje 791 mieszkańców, co stanowi 14,22% ogółu ludności gminy. Poniższy wykres przedstawia liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach Gminy Latowicz.

■ Borówek	■ Budy Wielgoleskie	□ Budziska	□ Chyżyny
■ Dąbrówka	■ Dębe Małe	■ Generalowo	■ Gołętały
■ Kamionka	■ Latowicz	□ Oleksianka	■ Redzyńskie
■ Stawek	■ Strachomin	■ Transbór	■ Waliska
■ Wężyczyn	■ Wielgolas		

4. Gospodarka

W Gminie Latowicz zarejestrowanych jest 175 podmiotów gospodarczych, z czego w samym Wielgolesie 27.

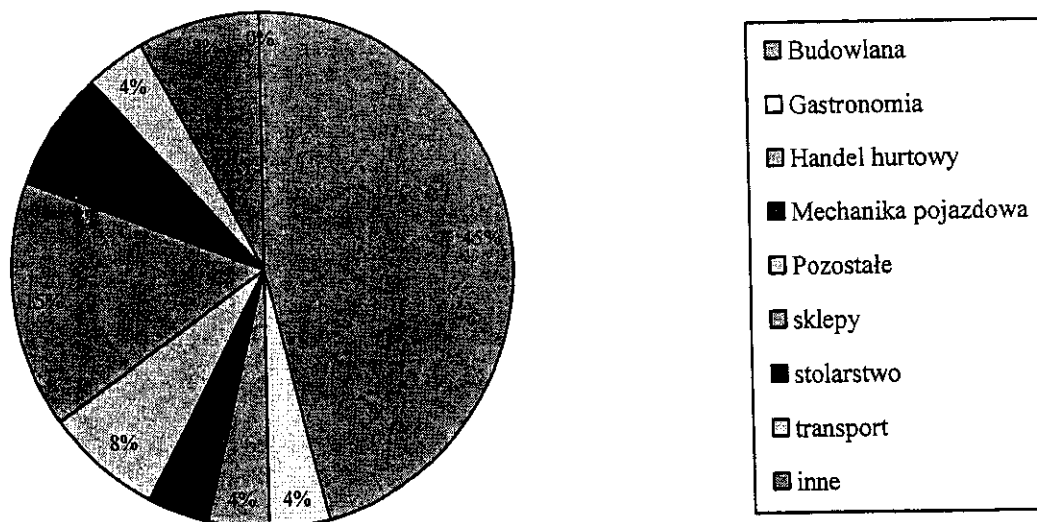
Lp.	Grupa	Ogółem w gminie	W Wielgolesie
1	Budowlana	54	12
2	Gastronomia	4	1
3	Handel hurtowy	31	1
4	Mechanika pojazdowa	8	1
5	Obuwnicza	4	2
6	Pozostałe	15	1
7	Sklepy	20	4

Plan Odnowy Miejscowości Wielgolas

8	Stolarstwo	5	2
9	Transport	10	1
10	Inne	24	2
	Razem	175	27

Dane: Urząd Gminy Latowicz (stan na dzień 31.12.2009 r.)

Największy udział w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych działających na terenie Wielgolasu stanowią podmioty z grupy: budowlana (44,44%) oraz sklepy (14,81%), co obrazuje poniższy wykres.

Do największych na terenie Wielgolasu podmiotów gospodarczych należą:

- „Zakład Drzewny Zadrożny”,
- Piekarnia „Dawiel”.

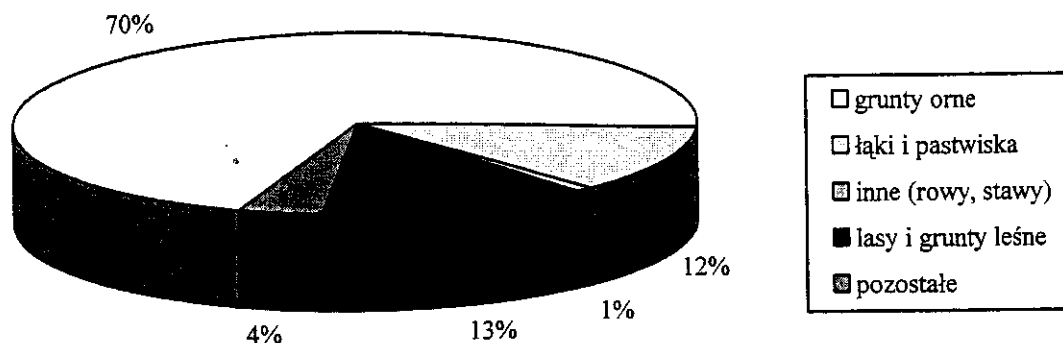
W Wielgolesie mieści się również szereg instytucji, między innymi:

- Gminny Ośrodek Zdrowia,
- Punkt apteczny,
- Poczta,
- Zespół Szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum),
- Stacja paliw.

5. Rolnictwo

Gmina Latowicz ma charakter typowo rolniczy, przeważa tu jednak rolnictwo indywidualne o dużym rozdrobnieniu gospodarstw, których powierzchnia waha się średnio w granicach 5 – 15 ha. W strukturze zasiewów dominują ziemniaki i zboża oraz kukurydza. Gospodarstwa zajmują się głównie produkcją mleka oraz żywca wołowego i wieprzowego.

Powierzchnia ogólna obrębu Wielgolas wynosi 1125,57ha, gdzie użytki rolne zajmują 83,% powierzchni, lasy i grunty leśne 13% oraz pozostałe grunty 4%. W strukturze zagospodarowania powierzchni użytków rolnych grunty orne stanowią 70%, łąki i pastwiska 12% oraz inne – 1%. Stan zagospodarowania ziemi w obrębie Wielgolas przedstawia poniższy wykres.

6. Infrastruktura techniczna

Komunikacja

Przez Wielgolas przebiega droga wojewódzka nr 802 z Mińska Mazowieckiego do Seroczyna. Jest to bardzo ważna arteria komunikacyjna, gdyż stanowi połączenie z Mińskiem Mazowieckim i Warszawą. Drogą tą do powyższych miast dojeżdżają też mieszkańcy innych gmin tj. Wodyń, Skórca, Stoczka Łukowskiego. Z drogą tą łączy się w Wielgolesie kilka dróg powiatowych i gminnych. Do najważniejszych należą drogi z Wielgolasau do: Walisk, Kamionki, Dębeo Małego, Transboru. Większość tych dróg posiada nawierzchnię bitumiczną.

Transport publiczny

Na terenie gminy działa zakład świadczący usługi transportowe w zakresie przewozu osób na trasach Redzyńskie – Latowicz – Mińsk Mazowiecki – Warszawa oraz Latowicz – Jeruzal – Mińsk Mazowiecki – Warszawa. Ponadto dojazd z większości miejscowości gminy do Mińska Mazowieckiego i Warszawy jest zapewniony przez PKS Mińsk Mazowiecki. Oprócz tego przez Wielgolas przebiega trasa autobusów dalekobieżnych z Warszawy do Łukowa i Siedlec. Ze względu na dużą częstotliwość odjazdów połączenia do szkół oraz do pracy w Mińsku Mazowieckim i Warszawie są bardzo dogodne.

Przez Gminę Latowicz nie przebiega linia kolejowa. Najbliższe stacje umożliwiające dojazd pociągiem znajdują się w miejscowościach: Cegłów, Mrozy, Mińsk Mazowiecki (linia kolejowa Warszawa – Siedlce) oraz w miejscowości Iwowe (linia Kolejowa Łuków – Góra Kalwaria).

Telekomunikacja

Większość obszaru Wielgolasu pokryta jest siecią telefoniczną należącą do Telekomunikacji Polskiej. W Wielgolesie znajduje się cyfrowa centrala z możliwością podłączenia nowych odbiorców. Zbudowania położone na koloniach mają możliwość podłączenia telefonu z łączem radiowym.

Zaopatrzenie w wodę

Wielgolas zasilany jest w wodę ze Stacji Uzdatniania Wody w Chyżynach.

Zaopatrzenie w ciepło

W Wielgolesie nie ma infrastruktury ciepłowniczej. Obiekty administrowane przez Urząd Gminy ogrzewane są olejem, natomiast osoby prywatne ogrzewają przeważnie drzewem i węglem.

Gospodarka ściekowa

Wielgolas nie posiada sieci kanalizacyjnej. W latach 2012-2015 planuje się wybudowanie sieci kanalizacji grawitacyjno-tłocznej wraz z kanałem tłocznym, przez który ścieki z miejscowości Wielgolas będą odprowadzane do oczyszczalni ścieków znajdującej się na terenie miejscowości Latowicz.

Gospodarka odpadami

W na terenie gminy znajduje się gminne wysypisko odpadów komunalnych. Od roku 2003 prowadzona jest również selektywna zbiórka odpadów stałych u źródła. Podmiot zewnętrzny wyłoniony w przetargu raz w miesiącu odbiera z posesji składowane w workach odpady.

7. Infrastruktura społeczna

Oświata

W Wielgolesie funkcjonuje Zespół Szkół w skład którego wchodzi:

- a) Szkoła Podstawowa,
- b) Gimnazjum.

W roku szkolnym 2009/2010 w szkole podstawowej kształci się 180 dzieci, w gimnazjum 99. Przy zespole szkół funkcjonuje sala sportowa, dostępna dla wszystkich mieszkańców miejscowości.

Ochrona zdrowia

W Wielgolesie mieści się ośrodek zdrowia, w którym podstawowe usługi medyczne świadczone są przez Centrum Medyczno-Diagnostyczne z Siedlec. Zadania z zakresu leczenia szpitalnego i klinicznego oraz usług pogotowia ratunkowego realizowane są natomiast w Mińsku Mazowieckim.

Bezpieczeństwo publiczne

W miejscowości Wielgolas działa Ochotnicza Straż Pożarna, posiadająca remizę strażacką wraz z garażami dla wozów bojowych. Jednostka OSP dysponuje samochodami marki Jelcz i Żuk.

III. PODSUMOWANIE ANALIZY ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI I ICH ZNACZENIE

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu			X	
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)		X		
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty		X		
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)		X		
- osobliwości przyrodnicze	X			
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		X		
- podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
- gleby, kopaliny			X	
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego		X		
- zabytki			X	
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu				X
- święta, odpusty, pielgrzymki				X
- tradycje, obrzędy, gwara		X		
- legendy, podania i fakty historyczne			X	
- ważne postacie historyczne		X		
- specyficzne nazwy		X		
Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe			X	
- działki pod zakłady usługowe i przemysł			X	
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe			X	
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)		X		

- place i miejsca publicznych spotkań		X		
- miejsca sportu i rekreacji		X		
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			X	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe			X	
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)			X	
- ruch tranzytowy		X		
- przyjezdni stali i sezonowi		X		
Instytucje				
- placówki opieki społecznej		X		
- szkoły				X
- Dom Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP			X	
- KGW	X			
- Stowarzyszenia		X		

IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Na podstawie analizy zasobów opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne miejscowości, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość wsi i mieszkańców. Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

MOCNE STRONY

- Instytucje życia publicznego: kościół, ośrodek zdrowia, poczta, apteka;
- Baza oświatowa i sportowa Zespołu Szkół;
- Walory przyrodnicze i rekreacyjne;
- Czyste środowisko naturalne,
- Położenie przy drodze wojewódzkiej nr 802;
- Połączenie komunikacyjne z Warszawą i Mińskiem Mazowieckim;
- Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna;

SŁABE STRONY

- Słaby stan techniczny dróg i chodników;
- Brak bazy hotelowej i gastronomicznej;
- Brak infrastruktury rekreacyjnej;
- Brak obiektów kulturalnych: domu kultury, świetlicy itp.;
- Brak integracji społeczności lokalnej;
- Brak planu zagospodarowania przestrzennego;

SZANSE

- Możliwość uzyskania środków finansowych z Unii Europejskiej;
- Sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich ze strony rządu i władz wojewódzkich;
- Nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami;
- Promocja wsi;
- Poprawa estetyki wsi;
- Rozwój przedsiębiorczości;
- Rozwój turystyki i agroturystyki;
- Rozwój infrastruktury technicznej wsi;

ZAGROŻENIA

- Sytuacja społeczno-gospodarcza w kraju;
- Postępujące rozwarstwienie ekonomiczne społeczeństwa;
- Emigracja wykształconej młodzieży;
- Niż demograficzny;
- Niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki UE;

V. PLANOWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Wizja rozwoju miejscowości

Wizja rozwoju miejscowości powstała w wyniku dyskusji mieszkańców, odwołuje się do przyszłości. Wizję rozwoju Wielgolasu sformułowano następująco: „Chcemy aby nasza miejscowość była estetyczna i tętniąca życiem, w której każdy będzie mógł rozwijać swoje zainteresowania”.

Realizacja wytyczonej wizji rozwoju wymaga wykorzystania w pełni istniejącego potencjału i szans rozwojowych Wielgolasu oraz zaangażowania władz sołectw, gminy i samych mieszkańców. Konieczne jest również sformułowanie celów i konkretnych zadań, przy pomocy których wizja zostanie osiągnięta.

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	• Czyste środowisko;	Co ma ją wyróżniać?	• Wyremontowane chodniki oraz ulice; • Estetycznie zagospodarowane tereny zielone;
Jakie pełni funkcje?	mieszkaniowe, rolnicze,	Jakie ma pełnić funkcje?	mieszkaniowe, kulturalne, usługowo-produkcyjne, turystyczne,
Kim są mieszkańcy?	pracownicy, emeryci, bezrobotni, rolnicy, młodzież,	Kim mają być mieszkańcy?	zintegrowani mieszkańcy wsi, podnoszący swoje kwalifikacje, zaangażowani w życie wsi, aktywna młodzież,

Co daje utrzymanie?	praca poza rolnictwem; praca w rolnictwie, świadczenia emerytalno- rentowe, zasiłki dla bezrobotnych;	Co ma dać utrzymanie?	<ul style="list-style-type: none"> • praca w sferze produkcyjno- usługowej, • działalność gospodarcza,
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	słabe zaangażowanie mieszkańców w sprawy miejscowości	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	duży wpływ mieszkańców na realizację zadań w miejscowości
W jaki sposób rozwiązują problemy?	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Gminy; • Rada Sołecka; • Zebrania wiejskie, 	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	<ul style="list-style-type: none"> • okresowe spotkania i zebrania wiejskie, • spotkania z władzami, • współpraca z sąsiednimi miejscowościami, • zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami,
Jak wygląda nasza miejscowość?	<ul style="list-style-type: none"> • Średni stan budynków; • Drogi utrzymane w nienajlepszym stanie; • Brak i zły stan istniejących chodników; 	Jak ma wyglądać nasza miejscowość?	<ul style="list-style-type: none"> • Zadbane budynki i estetycznie zagospodarowane posesje; • Nowe chodniki i wyremontowane drogi;
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none"> • Czyste środowisko, w pobliżu tereny zielone • Miejscowość zwodociągowania. • brak sieci kanalizacyjnej 	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none"> • Czyste i przyjazne, środowisko dla ludzi i przyrody; • Wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych do rozwoju turystyki; • Pełne skanalizowanie miejscowości; • Estetycznie zagospodarowane tereny zielone;
Jakie jest rolnictwo?	Rolnictwo jest tradycyjne	Jakie ma być rolnictwo?	Innowacyjne, ekologiczne
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none"> • sala sportowa; • boisko szkolne; 	Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none"> • plac zabaw, • wielofunkcyjny kompleks sportowy,

2. Opis planowanych przedsięwzięć

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w latach 2010-2017 na terenie miejscowości Wielgolas posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT. Celem planowanych inwestycji jest przede wszystkim poprawa estetyki oraz stanu bezpieczeństwa. Najważniejszymi do realizacji na terenie miejscowości Wielgolas zadaniami są więc:

1. Budowa ogólnodostępnego placu zabaw dla dzieci.

Projekt przewiduje budowę ogólnodostępnego placu zabaw dla dzieci w ramach programu „Radosna szkoła” Plac zostanie wyposażony w urządzenia drewniane zapewniające bezpieczeństwo uczestnikom zabaw. Budowa placu zabaw zaspokoi potrzeby najmłodszych mieszkańców miejscowości.

2. Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012”

Projekt obejmuje budowę kompleksu sportowo- rekreacyjnego, w skład którego wchodzi:

- boisko piłkarskie o wymiarach 30m x 62m (pole gry 26m x 56m) z nawierzchnią syntetyczną o wysokości min. 40mm, ogrodzone po obwodzie ogrodzeniem o wysokości min. 4m oraz wyposażone w piłkochwyty o wysokości min. 6m
- boisko wielofunkcyjne do koszykówki i piłki siatkowej o wymiarach 19,1m x 32,1m, ogrodzone po obwodzie ogrodzeniem o wysokości min. 4m, nawierzchnia boiska – poliuretanowa

3. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wielgolas.

W ramach zadania zostanie wybudowana sieć kanalizacyjna grawitacyjno-ciśnieniowa w miejscowości Wielgolas oraz kanał tłoczny, przez który ścieki z miejscowości Wielgolas będą odprowadzane do oczyszczalni ścieków znajdującej się na terenie miejscowości Latowicz. Planowana do wykonania długość sieci kanalizacyjnej wraz z kanałem tłocznym wynosi ok. 16km.

4. Budowa przedszkola dla dzieci.

5. Budowa chodników w ciągu drogi wojewódzkiej nr 802 oraz w ciągu drogi powiatowej nr 2239W

Wszystkie wyżej wymienione zadania możliwe będą do realizacji głównie przy dużej aktywności mieszkańców umiejętnie kierowanych przez miejscowych liderów, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, przedsiębiorstw użyteczności społecznej oraz firm prywatnych.

3. Szacunkowy koszt oraz harmonogram planowanych przedsięwzięć

RODZAJ ZADANIA	OKRES REALIZACJI	SZACUNKOWY KOSZT
Budowa ogólnodostępnego placu zabaw dla dzieci	2010	130 000,00 zł
Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012”	2011	1 000 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wielgolas	2011-2014	6 000 000,00
Budowa przedszkola dla dzieci	2012-2014	1 000 000,00
Budowa chodników w ciągu drogi wojewódzkiej nr 802 oraz w ciągu drogi powiatowej nr 2239W	2015-2017	700 000,00

4. Monitorowanie i wdrożenie planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Latowicz. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Latowicz i Radzie Sołectkiej miejscowości Wielgolas.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Latowicz zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Wielgolas. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołectka.

Podsumowanie

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Wielgolas ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jan Domański